

Hälsinglands klimat

Ur Carla Eggertsson Karlström, Sveriges landskapsklimat, SMHI 2009

Hälsingland är det kustlandskap som når högst över havet, 669 m, med stora temperaturskillnader som följd. I januari varierar medeltemperaturen från -4° i yttersta havsbandet till -11° i en del dalgångar längst i nordväst. I juli är den drygt 15 grader i landskapets lägre belägna delar och $13-14^{\circ}$ på de högsta höjderna i väster. Den genomsnittliga uppmätta årsnederbörden varierar från knappt 500 mm i Bollnästrakten till ca 800 mm på höjderna sydväst om Hudiksvall, som tillsammans med Skuleskogen i Ångermanland är det nederbördsrikaste området i hela östra Sverige.

Köldrekord med da capo

Den högsta temperatur som uppmätts i Hälsingland är 35.1° i Söderhamn den 27 juli 1994. Köldrekordet lyder på -43.6° och har märkligt nog inträffat vid två tillfällen, båda gångerna i Ytterhogdal. Första gången var under den bistera kalla nyårsaftonen 1978, men eftersom värdet härrör från tiden efter kl 19, så är det bokfört på den 1 januari 1979. Andra gången var under den mycket kalla januarimånaden 1987, närmare bestämt den 10.

Svenskt nederbördsrekord

Att Hälsingland inte bara uppvisar en för östra Sverige ovanligt hög årsmedelnederbörd, framgår av att landskapet kan stoltsera med två Sverigerekord i nederbörd. Landskapets största dygnsnederbörd, 127 mm i Söderhamn den 15 oktober 1992 är nämligen också svenskt oktoberrekord. Om vi hade räknat nederbördsdygnet mellan klockan 19 och 19 i stället för mellan klockan 07 och 07 hade rekordmängden i stället blivit hela 149 mm räknat från klockan 19 den 15 till klockan 19 den 16 oktober. Det andra hälsingska Sverige rekordet är månadmängden 356 mm för augusti som uppmättes i Åsnorrbodarna norr om Gnarp 1986.

Snöoväder

Hälsingekusten är utsatt för svåra snöstormar från öster och nordost. Landskapets största snödjup härrör dock från inlandet, där Rimsbo i sydväst hade 160 cm snö den 2 april 1966. Vintern 1965-66 var kall och snörik i hela landet och rekorddjupet byggdes upp under många snöfall från mitten av november fram till början av april. Exempel på snöoväder som drabbat kustlandet finns att hämta från vintern 1966-67, alltså bara ett år senare. Under loppet av föga mer än en månad, närmare bestämt från december 1966 till början av januari 1967, drabbades då södra Norrlandskusten av det ena kraftiga snöfallet efter det andra, så att snötäcket på trettondagen den 6 januari var drygt 1.5 m enligt privata mätningar i det område där Åsnorrbodarna ligger. Om det hade funnits en station där vid denna tid skulle snörekordet från Rimsbo kanske bara ha överlevt i knappt ett år.

En annan remarkabel månad när det gäller snöoväder var den rekordkalla oktobermånaden 1992. Upprepade snöfall den 13-16 gav då ett snödjup på hela 80 cm i Åsnorrbodarna den 17, det högsta oktobervärde som noterats utan för fjällen och de fjällnära områdena.

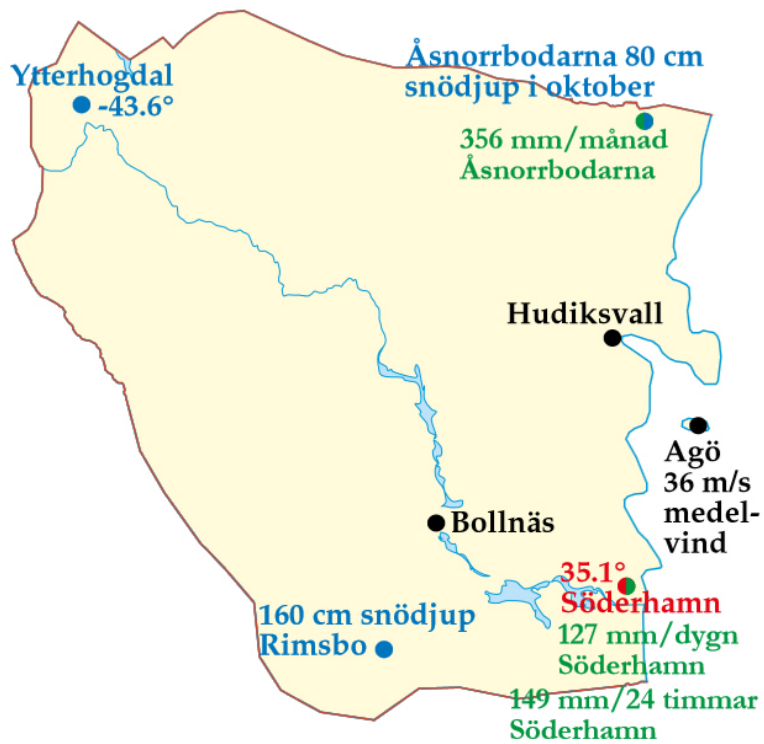
Det kanske allra värsta snöovädet i modern tid inträffade den 3 januari 1954, även om det främst tycks ha drabbat Gästrikland och nordöstra Uppland. Vindhastigheten vid Hälsingekusten var dock imponerande med medelvindar på upp till 36 m/s vid Agö, vilket är rekord för hela Norrlandskusten. Mätningarna skedde dock på 18 m höjd (25 m över havet), varför hastigheten på standardhöjden 10 m torde ha varit 3-4 m/s lägre.

Hälsinglands klimat (1961–1990)

Januaritemperatur, medel -4 – -11°

Julitemperatur, medel 13 – 15°

Nederbörd, årsmedel 500 – 800 mm

Hälsinglands väderextremer